

Et õpetajast ei saaks teadmatusest reisivahendaja

Kadri Paul, tarbijakaitseamet

Kevadise koolivaheaja eel on paljud õpetajad hõivatud klassile sobiliku reisi planeerimisega, kaaludes reisifirmade saadetud grupireiside pakkumisi. Koolireisi kavandamisel peaksid pedagoogid aga silmas pidama, et paljude tellitud kooli- ja klassiekskursioonide puhul on turismiseaduse mõistes tegemist pakettreisiga. Sellest tulenevalt võivad õpilasreisidega kaasnedä mitmed riskid, mille vältimiseks tuleks meeles pidada alljärgnevat.

Pakettreis on reis, mis kestab vähemalt 24 tundi ja koosneb vähemalt kahest reisikorraldajalt ühtse hinna eest ostetud teenusest, nagu näiteks transport, majutus, transfeer, ekskursioonid. Lisaks on oluline teada, et ka reisikorraldajalt tellitud kooliekskursiooni, mis kestab vähem kui ööpäeva, kuid sisaldab majutusteenust, loetakse turismiseaduse järgi pakettreisiks.

Õpetaja ise paketteise vahendada ei tohi

Sageli leiavad nii õpetaja kui ka lastevanemad, et mugavam on reisiraha maksta õpetaja kätte, kes siis reisi korraga kõigile õpilastele reisikorraldajalt välja ostab. Tegelikult nii teha ei tohi, kuna ise ekskursiooniraha kogudes ja seda hiljem reisikorraldajale makstes tegutseb õpetaja reisivahendajana, omamata selleks vajalikku registreeringut majandustegevuse registris ega nõuetekohast tagatist. Ilma registreeringu ja tagatiseta reisi ettevõtjana tegutsemine on aga seaduserikkumine, mis on karistatav.

Tarbijakaitseamet teavitas mõned aastad tagasi probleemist ka haridus- ja teadusministeeriumi, juhtides tähelepanu sellele, et õpetaja seab ise reisi jaoks õpilastelt raha kogumisel ohtu ka kooli. Nimelt on lisaks sellele, et kooliõpetaja vahendab paketteise ebaseaduslikult, oht, et kuna pole ka tagatist, siis võtab õpetaja ja tema kaudu ka kool enesele ebaseaduslikult suuri kohustusi ja riske.

Kui reisikorraldaja, kellelt õpetaja on õpilastelt kogutud reisirahaga üksinda reisi ostnud, pankrotistub, siis ei ole õpilastel ettevõtte suhtes tagatise nõudeõigust. Õpetaja võib olla lastelt kogutud raha reisikorraldajale küll maksnud, kuid ärajäänud paketteise korral vastutab laste ja nende vanemate ees eelkõige ikkagi raha kogunud õpetaja ning niisamuti kool.

Et riske ja seadusega pahuksisse minekut vältida, tuleb reisi eest tasumine korrektselt korraldada ja vormistada.

Koolireisi ostmise näpunäited

Tervele klassile reisi tellimisel on kõige kindlam osta reis otse reisikorraldajalt, see tähendab, et õpilased peaksid kõik eraldi reisikorraldajale raha üle kandma.

Võib paluda, et reisikorraldaja esitaks õpilaste esindajale ehk õpetajale reisikorraldaja andmed, nii et iga lapsevanem saaks pakettreisi eest maksta otse reisikorraldajale. Otsemakset on probleemide korral võimalik tõendada ning kasutada turismiseadusest tulenevaid õigusi. Näiteks on ärajäänud reisi korral õigus nõuda tagasimakset reisifirma tagatisrahast.

Teise variandina võib reisikorraldaja esitada igale pakettreisi eest tasujale ehk lapsevanemale maksekorralduse reisikorraldaja nime, registreeringu numbri, aadressi ja muude kontaktandmete ning pakettreisi eest tasuja nime ja summaga.

Koolireisi ostmisel on otsustamisel kahjuks sageli olulisim kriteerium odavus. Valitakse näiteks lihtsalt bussireis, kuid firmal ei pruugi olla küllaldast õpilasreiside korraldamise kogemust.

Reisifirmadest tuleks valida selline reisikorraldaja, kes on registreeritud majandustegevuse registris (asub aadressil <http://mtr.mkm.ee/>) ning kellel on piisav tagatis ja kogemus reiside korraldamisel. Reisifirmade vahel parima võimaliku valiku tegemiseks võivad õpetajad julgelt pöörduda tarbijakaitseameti poole, et küsida nõu, millised on ameti kogemused erinevate firmadega.

Soovitav on osta ka reisikindlustus

Oma õpilastega reisile minekuga ja neile reisil saatjaks olemisega võtab õpetaja juba iseenesest riski, sest kunagi ei või teada, mis võib lastega reisil juhtuda. Seega on probleemide vältimiseks soovitav enne reisile minekut kindlustada nii õpetaja kui õpilased.